

je bil prav dober. Zborovanje je otvoril in vodil Franc Flor, član okrožnega odbora SLS za mariborsko okrožje. Poslanec dr. Hohnjec je poročal o političnih razmerah v naši državi, o sedanji vladi in njenih delih ter o pravihni smernicah, v katerih se mora izvršiti preureditev notranjih razmer v državi. Zborovalci so vzeli poročilo z velikim odobravanjem na znanje ter so izrazili politiki poslancev SLS v narodni skupščini popolno zaupanje. Glasno so tudi pritrdili besedam, s katerimi je g. poslanec zavrnil laži, ki jih širijo lažnjivi ljudjuki v demokratski in socialnodemokratski stranki proti SLS. Protestirali so zoper visoke, od leta do leta naraščajoče davke, ki Sloveniji v naši državi odločajo izjemno stališče ter jo tirajo v gospodarski propad. Ob enem so izrazili protest zoper to, da vlada ne izplača Sloveniji dolžnih prispevkov za vzdrževanje cest, mesto tega pa vsiljuje občinam in okrajem kuluk.

V soštanjskem okraju sta se vršila v nedeljo, dne 4. t. m., dva prav dobro obiskana shoda v St. Janžu in St. Ilju pri Velenju. Poslanec Vlad. Pušenjak je razpravljal o politiki Radičeve stranke, o davčni politiki in o raznih kmetijskih vprašanjih. Po zborovanjih so zborovalci stavili svoje zahteve in izražali svoje želje. Protestirali so proti namerani uvedbi kuluka, proti novemu šolskemu zakonu, proti previsoki dohodnini, zahtevali, da se zopet uvedejo stare jesenske počitnice. — V okraju so kmetje zelo ogorčeni, ker živinozdravniki v Soštanju, velik demokrat, ne gre na poziv k bolni živini, akoravno ima državno plačo in še itak lahko za vsak obisk računa. Ljudstvo začudeno vprašuje, čemu so nastavljeni živinozdravniki, ako nočejo v slučaju bolezni pomagati kmetu. — Društveni dom v Soštanju se že zida, že precej visok zid se dviguje od tal. Dom bode eden najlepših in najbolj praktičnih. V njem bodo dobile streho naše gospodarske in izobraževalne organizacije, majhna bolnica in gospodinjski tečaj. Dom bo velikanskega pomena za cel okraj, zato vse nestrno pričakuje otvoritev ter ljudski prosveti, gospodarski povzdigi in dobrotelnosti namenjene stavbe. — ak.

V slovenjegraškem okraju sta se v nedeljo, dne 27. m. m., vršila dva dobro obiskana shoda v Smartnu pri Slovenjgradcu in v St. Ilju pod Turjakom. Na obeh shodih je poročal poslanec Vlad. Pušenjak o političnem položaju, o neznosljivi obremenitvi Slovenije in o zakonodajnem delu narodne skupščine. Po shodih so se zborovalci bridko pritoževali radi nezno visoke dohodnine, katero nalaga davčna oblast v Slovenjgradcu. Toliko rubežen in cenitev kot letos ni bilo radi davka še nikdar v našem okraju, vsi davkoplačevalci se spominjajo nazaj na čase, ko je bil vodja davčne oblasti g. dr. Sattler, ki je upošteval gospodarske razmere prebivalstva, ki se je zavedal tega, da je v največjo škodo države same, ako se s pretiranimi davki uničuje eksistenca davkoplačevalcev, ako se jemlje veselje do dela, do napredka, ako se ubija podjetnost državljanov. Kdaj bodo pri delegaciji v Ljubljani uvideli, da treba vodstvo davčne oblasti poveriti sposobnejši osebi? — ak.

Shod SLS v Vojniku. V nedeljo, 4. t. m. se je vršil v posojilniški dvorani shod SLS, ki je ponovno dokazal, da odobrava slovensko ljudstvo načelno politiko SLS. Skoro v dvehurnem lepem govoru je narodni poslanec dr. Hodžar podrobno orisal politični položaj in delovanje Jugoslovanskega kluba v parlamentu, slabo gospodarsko politiko, ki gre na rovaš kmetijskega in delavskega ljudstva v Sloveniji. Zlasti so zborovalci obsojali obstoječi davčni sistem, ki Slovenijo obremenjuje in ki grozi v doglednem času upropastiti kmečke domove. Z vidno ogorčenostjo so zborovalci obsojali Radičeve brezglavo in vetrnjaško politiko. Na predlog g. dekana Tomana se je enodušno izrekla zahvala domačemu poslancu, neomejeno zaupnico pa Jugoslovanskemu klubu in njega neumornemu voditelju dr. Korošču. Zborovalci so tudi soglasno pozivali naše poslance, naj vstrajajo v borbi za slovenski narod in njegove pravice v vsem javnem življenju, zlasti pa v borbi proti davčni preobremenitvi. Poslanec dr. Hodžar je čez poletje v okraju Celje—Vransko priredil številne shode; povsod so volilci enoglasno odobrvali načelni boj SLS, nikjer pa niso hoteli slišati ničesar o Radičevi demagogiji. V Savinjski dolini ni mesta za veternjaško politiko kogarkoli in naj si bo tudi raznih slovenskih stranic, ki iz strankarskih koristi prestopajo enkrat k Radiču, drugič zopet k kakemu drugemu, s tem pa zatajujejo slovensko narodnost in prodajajo koristi slovenskega ljudstva. Na mestu je edino pravičen in vstrajen boj do končne zmage.

Prireditve.

»Koroški dan« pri Smarjeti ob Pesnici. Tukajšnji učenci in pevski zbor skupno pod okriljem domače podružnice Jugoslovanske Matice priredijo v nedeljo, dne 11. t. m., ob pol 8. uri predpoldne v šoli manifestacijo za »Koroški dan«. Prvi, proslavni del prireditve obsega sledeče točke: 1. Proslavni govor. 2. Petje: »Lepa naša domovina.« 3. Tri deklamacije učencev. 4. Petje: »Slovenski smo fantje, pri Zili doma.« 5. Prizor: »Ustoličenje koroških vojvod na Gosposvetskem polju.« 6. Petje: »Gor čez jezero« in »Oj hišica očetova.« Nato sledi odmor, med katerim poje domači pevski zbor. Po odmoru se prične poučni del proslave in sicer predava zdravnik g. dr. Vilko Marin »Kako ostanemo zdravi ter tako krepki jugoslovanski domoljubi?« Proslavo sklenemo z himno »Hej Sloveni!« Vstopnina je prosta. Vsi člani in članice naše podružnice Jugoslovanske Matice, pa tudi vsi drug bližnji in daljni sosedi ste vabljeni k tej prireditvi, da manifestiramo za našo neodrešeno Koroško. Ne mirujmo, dokler se ne izpolni besede Simon Gre gorčiča: »Bog živi vse Slovane, pod streho hiše ene!« — Mirko Vauda, kot predsednik podružnice Jugoslovanske Matice.

Središče. Tukajšnje Slov. kat. izobraževalno društvo ponovi v nedeljo, dne 11. t. m., gniljivo krasno petdejanjsko žalostno »Raz Marijino srce.« Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedeži 6 din., stojišča 3 din. Sosedje in domačini prijazno vabljeno! — Odbor.

Tedenske novice.

Okrožni odbor SLS za mariborsko volilno okrožje — Štajersko, Koroško, Prekmurje — izvoljen na zboru delegatov SLS v Mariboru dne 20. septembra 1925, tvorijo: I. Načelnik: dr. Josip Leskovar, župan in odvetnik v Mariboru. II. Izvršilni odbor: razven načelnika (dr. Leskovarja) naslednji člani: 1. Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne; 2. Ivan Vesenjaj, narodni poslanec; 3. dr. Anton Korošec, minister n. r. in narodni poslanec; 4. dr. Alojzij Juvan, odvetnik; 5. dr. Josip Hohnjec, narodni poslanec; 6. Vlado Pušenjak, narodni poslanec; 7. Januš Golec, urednik; 8. dr. Andrej Veble, odvetnik; 9. Marko Kranjc, tajnik SLS; 10. Franjo Žebot, narodni poslanec, vsi bivajoči v Mariboru. III. Okrajni načelniki SLS. IV. Narodni poslanci mariborskega volilnega okrožja, v kolikor niso že v izvršilnem odboru. V. Zastopniki okrajev (srezov) in stanov, na podlagi zadnjega volilnega izida: Okraj Brežice: 1. Franc Podvinski, posestnik, Globoko pri Brežicah. 2. M. Kozinc, posestnik, Prešnaloka pri Sevnici ob Savi. Okraj Celje: 1. Davorin Kranjc, posestnik, Galicija pri Celju. 3. Peter Kuder, čevljar, Griže. 4. Bogumil Burnik, posestnik, Teharje. 5. Blaž Koren, delavec, Celje. 6. Avgust Marovt, posestnik, Braslovče. Okraj Dolnja Lendava: 1. Ivan Baša, župnik, Bogojna. 2. Jožef Skafar, posestnik in trgovec, Beltinci. 3. Horvat Szabo Ignac, posestnik, G. Bistrica pri Crensovcih. 4. Jožef Žerden, posestnik, Dolnja Lendava. Okraj Konjice: 1. Anton Toman, župan, Konjice. 2. Franc Flor, mizar in župan, Zlogonagora, Cadram. Okraj Laško: 1. Mihael Hrašnik, kmet, Brstnik, Laško. 2. Stanjo Keše, strojnik, Trbovlje. 3. Matevž Deželak, posestnik, Lože, Smiklavž nad Laškim. Okraj Gornji Grad: 1. Marko Blekač, posestnik in župan, Sv. Frančišek v Savinjski dolini. 2. Martin Steblovnik, župan, Smartno na Paki. Okraj Ljutomer: 1. Jakob Rajh, tržan, Ljutomer. 2. Anton Slavič, posestnik, Bučecovci. 3. Alojz Neudauer, posojilniški tajnik, Gornja Radgona. 4. Franc Cobelj, posestnik, Kapela pri Radenci. Okraj Maribor desni breg: 1. Alojzij Sagaj, dekan, Hoče. 2. Rudolf Slatinek, posestnik, Laznica pri Limbušu. 3. Tone Poharc, župan, Pečke pri Makolah. 4. Dr. B. Schaubach, odvetnik, Slov. Bistrica. Okraj Maribor levi breg: 1. Alojz Supanič, veleposestnik, Jarenina. 2. Ivo Urbas, župan, Slemen, Selnica ob Dravi. 3. Ewald Vračko, župnik, St. Ilj v Slov. gor. 4. Andrej Semenič, strojnik, Maribor. 5. Josip Kajnih, župan, Sv. Barbara v Slov. gor. 6. Franc Gomilšek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor. 7. Ljudevit Poljanec, župan, Sv. Anton v Slov. gor. Okraj Murska Sobota: 1. Mihael Cipot, posestnik, Murska Sobota. 2. Ivan Panker, posestnik, Pečarovci. 3. Jožef Pavlinjek, posestnik in župan, Skakovci, Cankova. Okraj Prevalje: 1. Jurij Kugovnik, posestnik, Prevalje. 2. Luka Držečnik, župan, Orlica, Ribnica na Pohorju. Okraj Ptuj: 1. Mihael Brenčič, veleposestnik, Ptuj. 2. Franc Prelog, posestnik, Zagajšči, Moškancji. 3. Jakob Felician, posestnik, Grajenšak, Vurberg. 4. Josip Krajnc, kmet, Soveče, St. Vid pri Ptuj. 5. Martin Napast, Spodnje Pletenje, Sv. Lovrenca na Dravskem polju. 6. Robert Košar, veleposestnik, Sv. Božena na Kogu. 7. Peter Rozman, viničar, Hermanci, pošta Sv. Mildavž pri Ormožu. 8. Ivan Posavec, posestnik in koljar, Trgovišče, pošta Velika Nedelja. Okraj Slovenjgradec: 1. Jakob Jaš, posestnik, St. Ilj pod Turjakom. 2. Josip Špešny, postlovdja, Staritrg pri Slovenjgradcu. 3. Valentin Mevc, posestnik, Ravne pri Soštanju. Okraj Smarje: 1. Franc Žličar, župan, Ponikva ob južni žel. 2. Ivan Turk, posestnik, Stranje pri Smarju. 3. Janez Roškar, župan, Rajnkovec pri Rogaski Slatini. 4. Jožef Tovornik, župan, St. Vid na Planini. 5. Franc Vimpelšek, posestnik, Gradišče, Podsreda. Preglednika: 1. Ivo Sojč, kipar, in Martin Kores, ključavničar, Maribor. — Razsodišče. 1. Dr. Fran Jančovič, zdravnik, Maribor. 2. Dr. Fran Kotnik, profesor, Ptuj. 3. Dr. Anton Ogrizek, odvetnik, Celje.

Samostojnežem in republikancem! Lepo kašo so Vam skuhal! Vaši poslanci Pucelj, Kelemina in pa neizvoljeni poslanec socijalist, avtonomist, napol klerikalce, republikanec, sedaj radičevcev Prepeluh. V St. Vidu nad Ljubljano je dne 22. t. m. davčni eksekutor v spremstvu orožnikov izterjeval davke, zarubil kravo, vzel listnico z večjo svoto, kakor je bil davkoplačevalec dolžan itd. Povejte, ali se je to kedaj pri nas godilo? Ali se je to godilo lani, ko je bila SLS na vladi? Tri mesece že podpira Pucelj vlado, razpravljalo in glasovalo se je za dvanajstine za 4 mesece, on je s Kelemino vred glasoval za ta proračun, mesto olajšav dan za dnevom hušje pritiska davčni vijak. Tudi kuluk zopet zahteva ministristvo gradovina, katerega je SLS poprej obranila Slovenijo. Le tako naprej, upajmo, da še bo ona mala peščica gostilničarjev, mesarjev in lesnih trgovcev, ki podpirajo Pucelja in vsi oni, ki pričakujejo od Radiča republike, spregledala in obrnila hrbet strankam, katerih vodstvo želi Pucelju pripomoči do ministrske penzije, Prepeluhu pa do poslanskega mandata, ljudstvo-volilci pa naj le pridno plačujejo vedno hušje davke in delajo — kuluki — ak.

Pozor vsem članom katoliških organizacij v Mariboru in okolici! Kakor je znano, se je zadnji čas ustanovilo v Krčevini pri Mariboru nepotrebno pogrebno društvo. Vse člane katoliških organizacij opozarjamo, da to pogrebno društvo ni odsek Kat. izobraževalnega društva v Krčevini, in da bo vsak izbrisan iz katoliških društev, ako pristopi v nasprotje. Tako so sklenili vsi odbori treh prosvetnih društev župnije Matere Milosti.

Sanatorij v Mariboru. Kakor slišimo, je prevzel mariborski sanatorij zdravnik dr. Benjamin Ipavc. Vsestransko

podpira to akcijo njegov ljubljanski prijatelj za splošno humanitarne naprave vneti, vodilni finančnik na Kranjskem, g. Karel Kavšek. Pred leti sta že mislila graditi skupaj nov sanatorij v Ljubljani, kar pa je zabranila vojna. Baje bodo cene v sanatoriju tako nizke in deloma nižje od bolnice (I. razred 90 din., II. 60 din., III. 30 din. na dan). Gospodinjstvo je v tako spretnih rokah, da bo garantirana tudi s te strani zadovoljnost pacientov sanatorija. Iz omenjenih cen se da sklepati, da je nova akcija s sanatorijem zamišljena bolj idealistično in se dozdevno ne vodi iz pohlepa po dobičku, nego v prvi vrsti, da se ohrani lepi zavod tako zdravnikom kakor pacientom. To potezo je tem bolj pozdravljati, ker je ravnokar nameraval nakupiti nek tuj zdravnik samo inventar sanatorija ter ga odpeljati odtod, s čim bi bil ta za Maribor tako važen zavod pokopan. Ako vsi zdravniki, ki pošiljajo svoje paciente v sanatorij, potisnejo svoje zdravniške honorarje doli na skrajni minimum, tedaj in le tedaj se more pri današnji denarni krizi tudi širša publika posluževati sanatorija in garantirati obstoj te koristne in tudi za Maribor prepotrebne zdravstvene naprave.

Blagoslovljenje nove župnijske cerkve na G. Ponikvi bo v nedeljo, dne 18. t. m., ob 10. uri.

Somišljenikom brežiškega, kozjanskega in šmarskega okraja! Tajništvo SLS uraduje: za brežiški okraj vsak podeljek v tednu v Brežicah pri g. Jožefu Krulju v St. Lenartu; za šmarski okraj vsak petek v tednu v Smarju v novem Katoliškem domu ter za kozjanski okraj vsak petek v tednu v Kozjem v prostorih tajništva SLS. Tajništvo SLS daje članom SLS pojasnila v raznih vojaških, davčnih, obrtnih, trgovskih, pravnih, sodnih, zapuščinskih, občinskih, pokojninskih in drugih zadevah. Nudi posredovanje in pomaga vlagati prošnje, pritožbe in prizive, kakor prošnje za odpust, oziroma skrajšanje vojaške službe, prošnje za potne liste, državljansko pravico, prošnje za povrnitev stroškov, odpust, odnosno zmanjšanje globe, za razne podpore, penzije, nadalje posreduje v vseh društvenih in organizacijskih zadevah. Ob pondeljkih v Brežicah, ob torkih v Smarju in ob petkih v tednu v Kozjem. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Drzni roparji na delu. Pri Rajhenburgu ob Savi se je zgodil dne 1. t. m. roparski napad. Rudniški inženjer Porges je nesel, kakor običajno vsako soboto, iz pisarne v Senovem denar za izplačilo delavcev. On sam je imel v žepu same tisočinarske bankovce, njegov spremljevalec, rudniški uradnik Jernej Peterca, pa je nesel v nahrbtniku bankovce druge vrste in precejšnjo množino kovanega denarja. Skupno sta imela oba 350.000 dinarja. Nič hudega sluteč sta šla proti Raštajnu. Na potu med Senovom in Raštajnom so stopili nenadoma štiri s samokresi oboroženi moški pred inž. Porgesa in Peterca, jima nastavili samokrese na prsa in zahtevali denar. Roparji so najprej odvzeli, Peterci nahrbtnik z denarjem, preiskali nato še inž. Porgesa ter tudi njemu pobrali vse bankovce. Napadence sta bila brez moči, v bližini pa tudi ni bilo nikogar, ki bi jima mogel priskočiti na pomoč. Roparji so nato bliskoma izginili v gozdove in ni o njih do sedaj nobenega sledu.

Priporočamo vsem našim naročnikom in čitateljem srečke Kat. prosvetnega društva v St. Petru pod Sv. gor. Sentspeterska loterija obsega 250 dobitkov v skupni vrednosti 50.000 dinarjev. Srečke so po 5 dinarjev in se dobijo pri župnem uradu v St. Petru pod Sv. gorami, pri Prosvetni zvezi v Mariboru Aleksandrova cesta 6 I, v glavni zalogi tobača gdc. Jozefi Vahčić v Kozjem, v trgovini g. Trauna na Ptujski gori, dobite pa tudi lahko srečke pri vč. župnih uradih, na katere so se srečke odposlele. Samo ne zamudite ugodne prilike!

Srečke efektne loterije Dijaškega podpornega društva v Ljubljani se dobijo vsaki dan med uradnimi surami (od 9. do 12. in od 3. do 7. ure) v tajništvu JSZ in v tajništvu SLS v Celju; dobijo pa se tudi po trafikah v Aleksandrovi cesti in v Gosposki ulici v Mariboru.

U VII 706 25 14

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja!

Obtoženec Januš Golec je kriv,

daje kot odgovorni urednik v Mariboru izhajajočega periodičnega lista »Slovenskega Gospodarja« zanemarljivo pazljivost ob kateri bi objava spodaj navedenih člankov, katerih vsebina se označuje, ker potom tiska, kot pregrešek proti varnosti časti po § 491 k. z., ker se očita zasebnim obtožiteljem, ne da bi se navajalo določenih dejstev, nečastnih lastnosti ter jih izroča javnemu sramotanju in sicer

1) v številki 18 z dne 16. 4. 1925 a) dr. Ljudevitu Pivku pod zaglavjem »Tedenske novice.« — Iz Dr. Pivkovega protjudskega delovanja . . . , kateri članek se končuje z: . . . naroda in njegove duhovščine v Beograjski skupščini; b) Karlu Golobu v članku pod naslovom: »Sv. Križ pri Laškem. Da je naša občina . . .«, ki se končuje z: . . . je ustregla demokratu ter odstavila župana.«

2) v št. 19 z dne 23. 4. 1925 Jošku Velikonja z člankom z naslovom: »Polzela s posebno vnelo smo letos hiteli na goro Ojko . . .«, ki se končuje z: . . . tudi slavni oproda in pomagac učitelj V« —

S tem je zakrivil prestopok po čl. III. zak. z dne 15. 10. 1868 št. 142 drž. zakonika in se kaznuje po cit. čl. t. 3 z denarno kaznijo na

500 (petsto) Din.,

v slučaju neizterljivosti na 5 dni zapora.

V smislu §§ 20 in 30 tisk. zak., se ima obsodba po pravomočnosti objaviti na obtoženčeve stroške v eni prihodnjih dveh številki Slovenskega gospodarja na istem mestu, z enakimi črkami ter pod istim naslovom, kakor so bili objavljeni inkriminirani članki.

V smislu § 389 kpr. plača obtoženec stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

U VII 373-25 12

V imenu Njegovega Veličanstva Kralja

Obtoženec Januš Golec je kriv,

da je kot odgovorni urednik spodaj navedenih, v Mariboru izhajajočih periodičnih listov zanemaril ono dolžnost pazljivosti, vsled katere bi izostala objava spodaj navedenih člankov 1. V Naši Straži št. 4 z dne 25. 1. 1925 na tretji strani pod naslovom: »Aretirali so v soboto«, kateri članek se končuje: »... eden član zašel v tabor, ki ni bil nikdar pošten, v katerem se s pripovedovanjem izmišljenih dejstev lažljivo dolži nečastnega dejanja zas. obtožitelja dr. Frana Janžekoviča in Jakoba Novaka, ki ju zamore v javnosti ponižati in se jim obenem očita, ne da bi bila navedena določna dejstva, nečastne lastnosti ter se ju izročila javnemu sramotenju, 2. v Slovenskem gospodarju št. 10 z dne 19. 2. 1925 v rubriki »Tedenske novice« pod naslovom: »Smola nadučitelja Robnika«, ki se končuje »to je bil preklicano drag špas«, v katerem se zas. obtožitelja Ivana Robnika, ne da bi se navajala določna dejstva, dolži nečednih lastnosti in ga izročila javnemu posmehu.

Ker vsebujeta omenjena članka v objektivnem oziru pregrešek ad 1) po par. 488 in par. 491 k. z. ad 2) po par. 491 k. z., je zakrivil obtoženec prestopke po čl. III. zak. z dne 15. 10. 1868 in se kaznuje po cit. čl. t. 5 na 900 din. denarne kazni, a slučaju neiztrljivosti pa na 9 dni zapora.

V smislu par. 20 in 39 tisk. zak. se ima sodba po pravomočnosti objaviti na obtoženčeve stroške v eni izmed prvih dveh številok Slovenskega gospodarja in Naše Straže in sicer na isti strani in s podobnimi črkami ter pod istim naslovom, kakor sta bila objavljena inkriminirana članka.

Po par. 389 kpr. mora obtoženec plačati stroške kazenskega postopanja in izvršitve kazni.

Jože Nunčič, cerkovnik v Petrovčah, naznanja romarjem kot vsem čistilcem Matere božje v Petrovčah, da ima v samozaložbi knjigo »Petrovska Mati božja« z vsebino: molitvice in dve pesmi, za ceno 4 dinarjev. Ker se vsled velikih poštnih stroškov ne spleča pošiljati posamezne izvede te knjižice, se uljudno priporoča za večja naročila — Jože Nunčič, cerkovnik, Petrovče.

Je vendar res, da se sedaj že skoro polovico ceneje kupi, kakor pa minulo leto. To se prav posebno pozna pri suknu, volni za ženske obleke, hlače, barhent, platno itd. Tako bi še lahko našli veliko vrst blaga za oblačilo in gospodarske, t. j. domače potrebščine, kar bo marsikdo rabil za jesen in za zimo, ter gledal, da čim ceneje, pa tudi trpežno kupi. Da pa dosežete te ugodnosti, mora prav vsak bralec postati odjemalec (če še ni) nižje omenjene tvrdke, katera se sedaj najbolj priporoča. Da se res tako ceno in dobro kupi, o tem se lahko prav sak uveri z enkratnim nakupom, kar pa že tudi zadostuje, da postanete stalni odjemalec tvrdke Franc Mastek v Mariboru, Glavni trg 16.

Pravo gospodinjstvo milo je naše milo »Gazela«! Zakaj? Zato, ker je sestavljeno iz takih snovi, ki ne kvarijo perila, ampak ga res temeljito čistijo in belijo.

Dopisi.

Krčevina pri Mariboru. Izobraževalno društvo v Krčevini priredi v nedeljo popoldne v dvorani Kat. Omladine, Splavarska ulica 4, vinsko trgatve z najrazličnejšim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo novega Doma, odbor uljudno vabi k najobilnejši udeležbi!

Sv. Trije Kralji v Slov. gor. V nedeljo, dne 18. t. m., bomo v naši romarski cerkvi slovesno obhajali god sv. Marjete Marije Alakok, velike služabnice presv. Srca Jezusovega in ob enem praznik božjemu Srcu posvečenih družin. V predvečer bo ob pol petih pridiga in spovedovanje, v nedeljo pa pri obeh službah božjih skupno obhajilo vseh članov presv. Srca posvečenih družin iz domače in sosednih župnij ter slovesna ponovitev posvetitve. Častilci, častilke božjega Srca, ki ste se mu že posvetili s svojimi družinami, ali ki se še nameravate posvetiti, na veselo svidenje pri Sv. Treh Kraljih iz bližine in daljine Slovenskih goric!

Boračova pri Kapeli. V naši prijazni vasi se je vršila v nedeljo, dne 4. t. m., lepa slovesnost. Za našo kapelico smo oskrbeli nov zvon, ker nam je prejšnjega vojska oropala, in ta dan je bil slovesno blagoslovljen. Pri tej priliki smo se v veseli družbi spomnili tudi naših ubogih pa nadebudnih dijakov ter zbrali za Dijaško večerjo 165 dinarjev. Vsem darovalcem: Bog plati!

Smartno pri Celju. Komaj se je ustanovil v lepi Rožni dolini Orel, že je okrog in okrog vse polno takih nebedijhtreba, ki napadajo ter bi radi vse dobre cilje, do katerih hočemo priti, izpodbiti. Kot taki so nas napadli na potu od srenjske prireditve v Petrovčah dne 8. m. m. se vračajočih bratov ter visokošolca g. Černija, našega voditelja ter nas obmetavali z nedostojnimi psovkami. A v kljub temu, če nas tako napadajo in sramotijo, mi ostanemo to, za kar delamo, ter kličemo z dna duše: Bog živi Orel!

Loka pri Zidanem mostu. Pri nas dobi farna cerkev v nedeljo, dne 11. t. m., dva težka bronasta zvonova, katera se bosta takoj zjutraj okrog 7. ure na kolodvoru v Zidanem mostu naložila in potem peljala v dostojnem sprevodu z zidanmoško godbo ter konjeniki na čelu v Loko. Pri kapeli Zalostne Matere božje jih bode slovesno sprejela čč. duhovščina ter razna društva s pričakovanim ogromnim številom ljudstva. Potem se bode sprevod pomikal proti cerkvi, nakar bo iste domači č. g. župnik blagoslovil. V zvonik se bodo potegnili popoldan od enih do dveh. K tej slavnosti ste vabljeni tudi iz sosednjih župnij, kakor tudi vsi, ki se zanimate za take svečanosti!

Jurklošter. Občinski odbor je v svoji zadnji seji izvolil šolskega upravitelja g. Mateja Kavčiča ob priliki njegove upokojitve častnim občanom. Imenovan je služil tam 29

let ter si je s svojim vestnim delom v šoli in miroljubnim, vzornim vedenjem pridobil spoštovanje vseh. Veliki župan ljubljanske oblasti pa mu je za njegovo 44letno požrtvovalno službovanje izrekel pohvalo.

Klozje. Za okrajnega zdravnika v Kozjem je imenovan g. dr. Kraser, katerega kot dobrega zdravnika vsem toplo priporočamo!

Gospodarstvo.

PODBIRANJE IN IZBIRANJE GROZDJA, POZNA TRGATEV IN SLADKANJE VINSKEGA MOSTA V LETU 1925.

Robert Košar.

Danes, ko to pišem v soboto, dne 3. t. m. je ljubko solnce zopet ves dan gledalo s prijaznim očesom na naše gorice in naši starodavni klopoci so peli veselo pesem v vročem dihu južnih vetrov. Morda bo tako ostalo in prosimo Vsemogočnega za to! Ako bo današnje vreme trajalo naprej, bomo s trgatvijo čakali ne samo do Terezije, ampak celo do Uršule. Vsako leto imamo v naših krajih daljši ali krajši niz lepih dni, ki se pojavi prej ali slej v oktobru ali v novembru. Kakor špekulira trgovec s cenami, mora špekulirati tudi vinogradnik z vremenom. Vsak solčni dan je v njegovo korist.

Kdor ima že sedaj vse grozdje gnilo, je izključen iz špekulacije. Kdor pa še lahko ohrani na trsu vsaj nekaj zdravega grozdja, naj **podbira**. Gnilo grozdje se naj spreša in porabi za domače potrebe četudi skupaj z jabolčnico, (sadjevecem). Samo da ne bo zgube. Ostalo zdravo grozdje pa se bo slajšalo iz površine trsnih listov tembolj, ker bo trsna sladkorna fabrika hranila manj odjemalcev.

V slučaju lepega vremena in pozne trgatve se bo večjim posestnikom izplačalo tudi **izbiranje** (sortiranje) grozdja. Kdor lahko spravi eden ali dva polovnjaka sortiranega šipona ali rizlinga, tramineca, burgundca, muškata, silvanca itd., se naj ne boji stroškov za to delo. Naj to zlahkno in izbrano vino tudi **sladka**. Na podlagi vinske postave z dne 12. aprila 1907, par. 5 drž. zak. št. 210 je to dovoljeno. S tem bo letos nadomestil manjkajoče solne žarke. Idealnim in v solčnih višavah živečim ljudem je seveda težko pripoznati zemeljski repi isto veljavo, toda življenjska praksa kaže drugače. V nemški Avstriji, kamor je sedaj omogočen izvoz 80.000 hl naših vin (nad 26.500 polovnjakov) razložejo uradni vinarski listi med cenami izboljšane in neizboljšane vina. (Glej N. W. Z.) S sladkorjem izboljšano vino je dražje.

In recimo, da bi se zgodilo, da bi začel kdo zbirati raztresene ude naših kvalitetnih vin, ki odgovarjajo nemškemu uvozu iz Slovenije, ali bi Jugoslavija radi tega kaj trpela? Čim večji bo izvoz, tem lepša bo trgovska bilanca akoravno na podlagi repnega sladkorja.

Vinogradniki! Naredite letos poskus in sladkajte vsaj polovico pridelka, da se prepričate o razliki. Ako ste premagali vse ovire glede obdelovanja goric in zatiranja kriptogamičnih bolezni, potem še riskirajte na vsak hektoliter vsaj 2 kg sladkorja. Sladkanje vinskega mošta je zelo enostavno. Obesi v kad, v katero teče mošt snažen žakliček s cukrom tako, da teče iz preše na njega vinski mošt. Sladkor se mora raztopiti na isti način kakor galica za škropljenje.

Sv. Andraž pri Velenju. Dne 11. t. m. se zaključil gospodinjstvi tečaj pod spretnim vodstvom gospe Olge Sittig. Tečaj šteje 22 gojenc, kar je za naš mali kraj jako veliko, ker je prej 9 deklet od Sv. Andraža obiskovalo gospodinjstvi tečaj v St. Ilju. Popoldne ob treh bo gledališka predstava »Pri gospodi« in potem pogostitev došlih gostov in staršev. Dne 17. t. m. pa se začne drugi tečaj, v katerega so sprejeta tudi dekleta iz bližnjih župnij. Smo sicer v skritem kraju, pa napredujemo na gospodarskem in prosvetnem polju.

Mariborski trg dne 3. septembra 1925. Na trgu je bilo 45 s svinjskim mesom, 56 s krompirjem, zelenjavo in z drugimi živili in 15 s sadjem naloženih vozov. Tudi drugače je bil trg prav dobro preskrbljen in obiskan. Slaničarji so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 10 do 17,50 din., teletino po 15 do 20 din. in svinjino po 17,50 do 20 din., klobase po 20 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 40 din., gnjat po 45 do 50 din., drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo pa komaj okoli 400 komadov. Cene, ki so vsled tega poskočile, so bile: piščancem 20 do 30 din., večjim 30 do 100 din. par, kokošem 35 do 65 din., racam, gossem, puranom mladim in starim 35 do 120 din., domačim zajcem 10 do 50 din., glicam 35 do 40 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice; Cene so bile krompirju 4 do 5,25 din. mernik (7½ kg), oziroma 1,25 do 1,75 din. za kg, solati 1 do 3 din. kg, glavni solati 0,25 do 1,50 din., ohrovitu in ohrovitovi repi 0,50 do 1,50 din., zeljnatim glavam 1 do 3 din., karfiolu 1 do 7 din., kumarcam 0,50 do 2 din., buči 1 do 3 din. komad, stročjemu fižolu 4 do 5 din., paradiznikom 1,50 do 2 din., kislji repi 3 din., kislmu zelju 4 din. kg, kuščanemu fižolu 1,25 do 3 din. liter; jajcam 1,50 do 1,75 din. komad, trapistovskemu siru 25 din., ovčjemu siru 20 din. kg, mleku 3 do 3,50 din., maslinemu olju 33 do 55 din., bučnemu olju 24 do 32 din. liter, smetani 12 do 14 din. liter, maslu 44 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 55 din. kg, jabolkom 3 do 7 din., hruškam 3 do 8 din., slivam 3 do 10 din., češnjam 3 do 5 din. (kmetje so prodajali češnje po 5 do 6 komadov za 25 para, tedaj 60 do 72 komadov za 1 kg, med tem ko jih je na kg samo 54 do 56 komadov), bres-

kvam 6 do 10 din., grozdju 7 do 10 din. kg, limonam 0,75 do 1,50 din. komad, melonam 3 do 15 din. komad. Cvetlicam 0,50 do 6 din., z lonci vred 15 do 50 din. komad. Lončena in lesena roba 0,50 do 1,75 din. komad, brezove metle 2 do 5 din. komad, leseni ročni vozički 100 do 200 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 30. septembra radi deževnega vremena ni bilo ne slame ne sena na trgu; v soboto, dne 3. t. m., so pa kmetje pripeljali 4 vozove sena in 2 voza slame na trg. Cene so bile senu 55 do 75 din., slami pa 50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 2. 10. 1925 se je pripeljalo 270 svinj, kozi in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75—125 din., 7—9 tednov 150—225 din., 3—4 mesece 260—300 din., 5—7 mesecev 350—450 din., 8—10 mesecev 550—650 din., 1 leto 850—1000 din., 1 kg žive teže 10—14,50 din., 1 kg mrtve teže 15—18 din. — Prodalo se je 165 glav.

Poročilo z dunajskega sejma dne 5. oktobra 1925. — Prignanih je bilo na ta sejem 2467 komadov in od teh 436 iz naše države. Cene živini so poskočile za 15 grošev pri 1 kg. Voli I so se prodajali po 1,80—2 (izjemno 2,05—2,30), II 1,50—1,75, III 1,30—1,45, bikji 1,30—1,70, krave 1,25—1,75 in manj vredna živina po 0,80—1,25.

Za prijatelje gob vesela novica. Marsikdo si je že želel nabaviti praktično knjigo s slikami »Naše gobe«, a mu je bila cena previsoka. Sedaj se je javil plemenit mecen za ljudsko prosveto ter naklonil založništvu znatno svoto s pogojem, da se cena knjige tako zniža, da si jo more nabaviti vsak prijatelj gob in prirode sploh. Vsled tega je založništvo z današnjim dnevom znižalo ceno knjige »Naše gobe« in 100 na 50 dinarjev. Obenem se je znižala tudi cena obem zložljivim tabelam za šole od 132 na 100 din., a isti, toda nezložljivi, se dobijo za 40 din. Sedaj pač ne bo več izgovora, da si sleherne šole poleg knjige nabavijo tudi obe tabeli za nazorni in prirodopisni pouk. Oboje se naroča pri vseh knjigarnah. Naročniki se naj požurijo, ker naklada ni več prevelika!

Hmeljska kupčija. Kakor nam poročajo iz Zalca, so zaloge hmelja v Savinjski dolini malodane razprodane. Od inozemskih hmeljskih kupcev, ki so se mudili v Savinjski dolini, je ostal še samo eden, ki še kupuje, vsi drugi so pa po sklenjeni kupčiji odpotovali.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56,17 do 56,70 D, francoski frank 2,60 do 2,65 D, italijanska lira 2,20 do 2,30 D, čehoslovaška krona 1,66 do 1,68 D, avstrijski šiling 7,90 do 8 D, nemška marka 13,40 do 13,50, švicarski frank 10,80 do 10,90. V Curihu znaša vrednost dinarja 9,18 centimov.

KMETIJSKA DELA V MESECU OKTOBRU.

V splošnem in pri živini. V oktobru spravljamo poljske pridelke in različno zimsko sadje, ki septembra še ni bilo zrelo. Pred spravljanjem očistimo shrambe vsakršne nesnage, ki bi mogla pozneje postati vzrok, da bi sadeži segnili. Krompir in korenstvo je treba spraviti v najhladnejše podzemne prostore, ker ga le na ta način moremo ohraniti dolgo časa nepokvarjenega. V toplih kletih krompir in korenstvo rado gnije, proti pomladi pa hitro kali in poganja. Toplina krompirjeve kleti naj ne presega 6° C. Ako imamo premalo krova za krompir in korenstvo (peso, mrkve in repo), tedaj si odpomoremo s podpisnicami, ki jih skopljemo na njivi, ali pa v bližini hiše. V podpisnicah moremo ohraniti te sadeže sveže in zdrave do pozne pomladi. Podsignice so navadno 25 cm globoke, 2 m široke in poljubno dolge jame, v katere se vlagajo gomolji ali korenstvo v podobni strehe. Čim več imamo sadežev za vlaganje, tem daljša mora biti jama. Dokler ni mraz, zasujejo zemljo le ob straneh kupa in sicer za približno 1 dm debelo, da lažje uhaja puh iz kupa. Ko pa pritisne mraz, je kupa do pol metra na debelo pokriti z zemljo, da vloženo korenstvo ali krompir ne zmrzne. Okoli kupa napravimo plitev jarek, da deževnica lahko odteka.

Živino pasemo širom po travnikih, dokler ni prehude slane. Prehod od zelene krme na suho naj se vrši polagoma, enako kakor od suhe na zeleno, da živali nezmršavijo. Če hočemo molzno govedo obdržati tudi ob suhi krmi pri dobri molži, dodajemo klati dnevno po dvakrat nekoliko narezane pese ali repe. Svinje začnemo boljše krmiti že se daj, da dobimo debelejšo slanino. V oktobru začnejo nesti že mladice (mlade kokoši), ako so dobivale zadosti tečne hrane.

Iz vremena v mesecu oktobru sklepajo stari vremenski prerokovalci na vremenske prilike v aprilu prihodnjega leta, kakor tudi na ostrost predstoječe zime. To potrjujeta sledeča vremenska pregovora:

Vsakokratno vreme vinotoka daje rado za april poroka.

Če hrast v oktobru listje obdrži, hud mraz nastopil boe zimske dni.

(Konec prihodnjic.)

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju šte. 24 katera razpošilja trpežno sukno m D 71—, močen ševjot m D 78—, fini kangarn m D 90—, ilustrovani cenik s čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kangarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupa primerno povrnitev vožnje Narodila čez D 500— pošta. prasto. Trgovci engros cene

